

PPKE BTK

Vitéz János Tanárképző Központ
Óvó- és Tanítóképző Tanszék

Szakdolgozati tájékoztató

Tartalomjegyzék

1. Témaválasztás.....	3
2. Kutatás.....	4
2.1. Együttműködés a témavezetővel.....	4
2.2. Kutatási módszerek.....	4
2.3. Tudományos etika és plagizálás.....	5
3. A dolgozat javasolt belső szerkezeti felépítése	6
4. A dolgozat formai előírásai	8
4.1. A források feltüntetésének módjai	8
4.2. Melléklet.....	8
4.3. Táblázat, ábra (diagram, grafikon), kép, közlés.....	9
4.4. szöveg közbeni hivatkozások	9
4.5. A dolgozat formájára vonatkozó előírások	9
4.6. Borító.....	10
5. A szakdolgozat benyújtása és elbírálása	10

I

A PPKE TVSz (171–173.§) értelmében a BA diploma megszerzésének elengedhetetlen feltétele a szakdolgozat benyújtása és annak elégtelennél jobb jeggyel történő elbírálása után a záróvizsga sikeres letétele. Az alábbiakban arról szeretnénk tájékoztatni, hogyan zajlik ez a folyamat a gyakorlatban.¹

1. Témaválasztás

A TVSz értelmében (171.§) a szakdolgozathoz szükséges egy témavezető, aki a szak oktatói közül kerül ki, lehetőleg (de nem kizárólag) a főállású oktatók közül. Kivételes és indokolt esetben más szak oktatója vagy akár külső oktató is lehet témavezető, ám ez a szakfelelősnek (tanszékvezetőnek) az engedélyéhez kötött. A szakdolgozat témáját a szakdolgozó és a témavezető közösen alakítja ki; ez általában időigényes folyamat, hiszen több személyes találkozást, konzultációt, együttgondolkodást igényel. Éppen ezért célszerű minél korábban megkeresni akár több oktatót is elképzeléseikkel, ötleteikkel². Amennyiben tanácsstalanok, akkor tájékozódjanak a tanszék honlapján az oktatók szakterületéről, érdeklődéséről, esetlegesen az általuk javasolt vagy támogatott szakdolgozati témákról.

A hivatalos szakdolgozati címbejelentésre akkor kerülhet sor, ha a hallgató és a témavezető már megállapodtak a szakdolgozat témájában és a témavezető elvállalta annak vezetését. Ekkor kell a hallgatónak kitöltenie az erre a célra szolgáló űrlapot, amelyet a témavezető és a szakfelelős is aláír. Utóbbira azért van szükség, mert a szakfelelősnek is jóvá kell hagynia az adott szakdolgozati témát.

A szakdolgozati címbejelentés határideje: szeptember 30.

A bejelentés az 1. számú mellékletben bemutatott **szakdolgozati nyilvántaró lap** kitöltésével és **a tanulmányi osztályon** (Esztergom, Majer I. u. 1-3.) történő leadással történik.

Mindezekre tekintettel azt tanácsoljuk a hallgatóknak, hogy idejében gondolkodjanak egy olyan témakörön, amellyel szívesen foglalkoznának elmélyültebben, és mindenképpen keressenek fel akár több tanszéki oktatót elképzeléseikkel.

A szakdolgozat érvelő, meghatározott terjedelmű, a problémára fókuszáló, releváns bevezetéssel rendelkező és következtetésig jutó anyag legyen. Ennek megfelelően a választott téma legyen:

- megvitatható
- jól fókuszált, azaz meghatározott terjedelmű dokumentumban tárgyalható
- bizonyítható
- a tanszék profiljához kapcsolódjon
- Jól körülhatárolható (kisebb) téma legyen.

¹ A tájékoztató összeállításánál hatályos BTK-s dokumentumokat és – a témába vágó anyagokat használtunk fel.

² A téma választással kapcsolatban gyakori tévedés, hogy a hallgató személyesen vagy írásban előterjeszt egy téma ötletet, és erre a tanár egyszerűen rábólint. A hallgató általában ritkán képes kellő pontossággal kidolgozni egy témát, tehát a témavezetőnek minimum pontosítania, fókuszálnia kell az elképzelést. Legalább ilyen gyakori azonban, hogy az oktató a szakdolgozatírásra alkalmatlannak minősíti és elutasítja a témát, mint ahogy az is könnyen előfordulhat, hogy kellő szakértelm hiányában más oktatóhoz küldi a jelentkezőt. Ha a szak oktatói között nem akad olyan, aki elvállalja egy adott témát, és külső témavezető bevonása sem kivitelezhető, akkor hiába ragaszkodik hozzá a hallgató, abból a témából nem lesz képes szakdolgozatot készíteni.

- Megfogalmazható és megválaszolható a „Mit akarok állítani és azt hogy bizonyíthatom?” kérdés.

Célszerű a témaválasztás során az alábbi ellenőrzőlista figyelembe vétele:

- Megfogalmazható-e a választott téma kérdés formájában?
- Ismerem-e a választott téma hátterét? Olvastam-e már róla?
- Ismerem-e a vizsgálatban felhasználható forrásokat? (szöveg, digitális, stb.)
- Érdekel-e a téma?
- Próbáltam-e kapcsolódó irodalmat találni könyvtárban vagy az interneten?
- Elfogulatlan és objektív tudok-e maradni a vizsgálat során?

Ha valamennyi kérdésre igen a válasz, akkor lehet megkeresni valakit a tanszéken és felkérni a választott téma kidolgozásának témavezetésére.

2. Kutatás

2.1. Együttműködés a témavezetővel

A témavezető feladata, hogy kalauzoljon a kutatási projekt során. De ő nem az a személy, aki megírja a szakdolgozatot. Viszont segítséget várhat az alábbi esetekben:

- a fókusz további élesítése
- segítség az irodalomban
- segítség a kutatás tervezésében
- segítség vizsgálat során
- segítség a megfogalmazási periódusban, elsősorban a struktúrára valamint tartalomra vonatkozóan. A megfogalmazás, beleértve a stílust és a pontosságot sz ön felelőssége.

A témavezetővel történő találkozás a vele történt megállapodás szerint kell, hogy történjen. Biztosítson elég időt a témavezető számára, hogy reagálhasson az Ön kéréseire. A határidő betartása az Ön felelőssége.

2.2. Kutatási módszerek

A kutatás tervezése és folyamata alatt vegye figyelembe az alábbiakat:

- Olvassa el a témához tartozó az alapvető tudományos műveket
- Ellenőrizze, hogy ismeri a kutatási terület valamennyi releváns bibliográfiáját és kézikönyvét.
- Ne fókuszáljon kizárólag a könyvekben publikált tudományos irodalomra, nagyszerű anyag található a folyóiratcikkekben és tanulmánygyűjteményekben. Felkeresheti témához illeszkedő akadémiai intézetek, társulatok weboldalait is.
- Akadémiai adatbázisok ismerete és használata a munka szempontjából a legnagyobb jelentőséggel bír.
- Gyakran fogja találni, hogy az akadémiai párbeszédnek lényegében viták. Ugyanaz a munka különböző nézőpontokból közelíthető meg. Valamely megközelítés következtetése nem érvényes automatikusan egy más elméleti keretben.
- Az ingyenes internetes források használata szintén sokat segíthet. Bátran használja a kutatás szempontjából releváns internetes anyagokat, de ne használjon megbízhatatlan anonim oldalakat amelyek sem egyéni sem akadémiai intézeti felelősségvállalással nem rendelkeznek.

Nem javasolt internetes források

- Kész szakdolgozatokat kínáló web-helyek
- Szenzációhajhász/bulvár oldalak
- Szerzőség nélküli anonim anyagok (amikért senki sem vállalja a felelősséget)
- Propagandisztikus, demagóg, manipulatív tartalmak
- Kollektíven szerkesztett online enciklopédiák (pl.: wikipédia), amelyeknek szintén nincs azonosítható szerzőjük

Megjegyezzük, hogy még a legmegbízhatóbb internetes források is komoly vizsgálat tárgyai lehetnek. Arra viszont törekedni kell, hogy ilyen források ne képezzék az érvelés alapját és igazolását.

2.3. Tudományos etika és plagizálás

A tudományos kutatás és annak bemutatása párbeszédbe ágyazottan történik. A gondolkodás és érvelés folyamatában szükségszerűen kerülünk mások hatása alá, gondolatokat kölcsönzünk más írásoktól és integráljuk sajátunkba. Mások gondolatait, szavait irodalmi idézetek, parafrázisok formájában használhatja, de jelezni kell az idézet forrását, az átfogalmazott szemelvényeket és valamennyi esetben a tényszerű információkat.

FIGYELEM!

A jelöletlen hivatkozások súlyos etikai vétségnek minősülnek, ezért a plágium vétségébe eső dolgozat automatikusan *elégtelen* osztályzatot kap. A szerzőséggel kapcsolatos nyilatkozat a 2. melléklet.

3.A dolgozat javasolt belső szerkezeti felépítése

Strukturális egység	Tartalom, funkció a dolgozaton belül	Megjegyzések
1. Aláírt eredetiségnyilatkozat		
2. Belső címlap		
3. Tartalomjegyzék		<ul style="list-style-type: none"> - szakdolgozat elején, az eredetiségnyilatkozatot követően - szemlélteti elkészítése során célszerű használni a szövegszerkesztő automatikus tartalomjegyzék-készítő funkcióját.
4. Bevezetés	<p>A téma szakmai jelentőségének bemutatása, hazai és nemzetközi adatokra, esetleg jogszabályokra, intézkedésekre hivatkozva. Bemutatható a személyes érdeklődés indítéka is.</p> <p>Ebben a fejezetben kerül bemutatásra a hazai és nemzetközi szakirodalom alapján a téma szakmai megközelítésnek addigi történetisége, a témával kapcsolatos korábbi megállapítások lényege. Itt kerül sor az alapfogalmak értelmezésére, meghatározására, a különböző tudomány-területek eredményeinek bemutatásán keresztül. Sort kell keríteni minden olyan megállapítás, fogalom, kifejtésre, amely majd a gyakorlati elemző részben szóba kerül.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - címet a téma tárgyának megfelelően kell megfogalmazni - alapvető követelmény a gyakori és korrekt hivatkozás a dolgozat irodalomjegyzékében felsorolt könyvekre, tanulmányokra
5. Diskusszió	A dolgozat empirikus része hivatott azt igazolni, hogy a hallgató képes elméleti ismereteit jövődől szakmai tevékenységének gyakorlatára vonatkoztatni.	- címet, valamint alfejezeteinek címét a téma tárgyának megfelelően kell megfogalmazni
5. 1. Cél	Miért szükséges az elemzés, milyen szakmai gyakorlati hasznot várhatunk a jelenségek feltárásától?	
5. 2. Tárgy	A cél érdekében milyen jelenségeket, törvényszerűségeket, tulajdonságokat hatásmechanizmusokat, szükséges	- a tárgyválasztást határozza meg a hozzáférhetőség, vizsgálhatóság is.

	megvizsgálni?	
5. 3. Hipotézisek	Melyek a tárgyra vonatkozó feltételezések? – Mi ezek forrása (korábbi szakirodalmi megállapítások, saját tapasztalatok)?	- törekedni kell a minél konkrétabb, leszűkítettebb megfogalmazásra
5. 4. Populáció, minta	Kikre vonatkozik az elemzés? (A vizsgálatba vont személyek, csoportok – a hipotézisekben érintettek – jellemzőinek leírása) Adott populációra vonatkozó elemzés, illetve meghatározott módszerrel választott minta vizsgálata.	- esetenként az elemzés nem személyekre, hanem dokumentum-forrásokra is vonatkozhat
5. 5. Adatfelvételi és adatfeldolgozási módszerek	Milyen adatfelvételi módszerek (dokumentum-elemzés, adatbázis másodelemzés, megkérdezés, megfigyelés, esettanulmány, kísérlet, teszt-módszerek stb.) kerültek alkalmazásra? Az adatfelvétel körülményeinek leírása. Milyen adatfeldolgozási módszerek (leíró statisztikai, változást vagy összefüggést vizsgáló valószínűségi statisztikai) kerültek alkalmazásra?	törekedni kell többféle módszer alkalmazására - a leírás tartalmazza a módszerválasztás indoklását is (miért ez a módszer a leginkább alkalmas a tárgy vizsgálatára?)
5. 6. Hipotézisvizsgálat, eredmények	A kapott eredmények részletező és összegező bemutatása: - az eredmények leíró jellegű közlése - értékelő, interpretatív elemzés („megbeszélés”) - Hipotézisvizsgálat a hipotézisek igazolása vagy elvetése	Alapvető követelmény a szemléletesség: táblázatok, diagramok, ábrák alkalmazásával
6. Következtetések, javaslatok	A dolgozatban megfogalmazott szakmai kívánalmak, célok, valamint a saját kutatási eredmények összevetéséből levonható következtetések megfogalmazása. Olyan, - a gyakorlatban megvalósítható javaslatok megfogalmazása, amelyek a kutatás eredményein alapulnak.	- címét a téma tárgyának megfelelően kell megfogalmazni: kb. 5 oldal.
7. Összefoglalás	A szakdolgozat lényeges elméleti és gyakorlati (empirikus) részeinek összefoglalása. Tartalmazza az alkalmazott főbb fogalmakat, a vizsgálat céljának, tárgyának, mintájának leírását, a	

	következtetéseket és javaslatokat.	
8. Irodalomjegyzék		- csak olyan tételeket tartalmazhat, amelyekre van hivatkozás a dolgozatban formai előírásait lásd külön.
9. Mellékletek		- csak olyan tételeket tartalmazhat, amelyekre van hivatkozás a dolgozatban
10. A dolgozat terjedelme tartalomjegyzék, bibliográfia és melléklet nélkül: 35-50 oldal.		

4.A dolgozat formai előírásai

4.1. A források feltüntetésének módjai

A forrás típusa	Az irodalomjegyzékben való feltüntetésének módja
Önálló könyv	Szerző/k/, szerkesztők/: cím, megjelenési hely, kiadó, évszám, oldalszám (tól -ig)
Könyv önálló műnek nem tekinthető részletei	Szerző/k/, szerkesztők/: cím, megjelenési hely, kiadó, évszám, oldalszám (tól-ig)
Folyóirat cikk	Szerző/k/, szerkesztők/: cím, folyóirat neve, kiadás éve, évfolyam száma, oldalszám (tól-ig)
Teljes tanulmánykötet	A kötet címe, szerkesztő/k/, megjelenési hely, kiadó, évszám
Egyes tanulmány tanulmánykötetből	Szerző/k/: cím, In: a kötet címe, szerkesztő/k/, megjelenési hely, kiadó, évszám oldalszám (tól-ig)
Internetes közlés	Szerző/k/: cím, URL (http://www....) , a letöltés időpontja
Megjegyzés: a szerzők közlése a teljes irodalomjegyzékben egységes legyen	
- magyar szerzőknél: családnév, utónév (kiírva vagy kezdőbetűvel)	
- külföldi szerzőknél: családnév, utónév (kiírva vagy kezdőbetűvel)	
- dr. elhagyásával (vagy a teljes név utáni jelölésével, egységesen)	
Az irodalomjegyzék sorrendi szerkesztése:	
ABC sorrendben. A szerzőhöz nem köthető – számozással jelzett – anyagok (pl. jogszabályok) a jegyzék végére kerüljenek	

4.2. Melléklet

A melléklet csak olyan anyagot tartalmazhat, amelyre a dolgozatban hivatkozás történik. Ide kerülnek:

A kutatás során alkalmazott kérdőív, interjú-terv, megfigyelési jegyzőkönyv, feladatlap, teszt-lap mintapéldánya (nem kitöltve). Az egész oldalas ábrák, táblázatok, képanyagok (címmel ellátva). A

féloldalnyi terjedelmet meg nem haladó dokumentumok –korláztott mértékben a terjedelem 10%-át meg nem haladó mértékben – a szöveg közben is elhelyezhetőek. A Mellékletben szerepeltetett anyagokat folyamatosan sorszámmal kell ellátni.

4.3. Táblázat, ábra (diagram, grafikon), kép, közlés

Valamennyi táblázatot, ábrát, képet (akár szöveg közben, akár a mellékletben) olyan módon kell közölni, hogy tartalma a szöveges rész ismerete nélkül is egyértelműen megismerhető, azonosítható legyen! Ennek érdekében:

- a közölnivalóját teljes egészében kifejező címmel kell ellátni,
- a táblázatot vízszintes és függőleges fejléceinek megnevezéseit rövidítés nélkül kell közölni.
- az ábrákon, képeken alkalmazott jelöléseket egyértelmű magyarázattal kell ellátni.
- a táblázatokban, diagramokban, grafikonokon – ha szükséges – az adatokhoz mértékegységet kell rendelni.

4.4. szöveg közbeni hivatkozások

A szövegközi szakirodalmi hivatkozásokra a tudományos irodalom sokféle megoldást ismer. Jelen útmutató a választásban nem kíván korlátozni, viszont arra felhívja a szakdolgozat készítőinek figyelmét, hogy a választott hivatkozásrendszert a dolgozat egészében konzekvensen kell alkalmazni!	
Példaként egy lehetséges szövegközi hivatkozásrendszert mutatunk be az alábbiakban :	
Amennyiben a szerző egész művére általánosságban történik hivatkozás	A hivatkozott mű irodalomjegyzékbeli sorszáma / vagy a mű bibliográfiai adatainak lábjegyzetben történő közlése
Amennyiben a mű által tartalmazott konkrét megállapításra, adatközlésre történik hivatkozás	A hivatkozott mű irodalomjegyzékbeli sor száma, a hivatkozott rész oldalszáma, Pl.: (24, 253 old) ~ , oldalszámmal ellátva.
Amennyiben szó szerinti idézet szerepel a szövegben	Az idézett rész idézőjelbe téve, majd a szerző neve, az Irodalomjegyzékbeli sorszám, oldalszám, Pl.: „.....” (XY, 17- 23 old.) vagy ~
Amennyiben közvetlenül történik hivatkozás: egy idézet, megállapítást nem az eredeti műből, hanem egy azt feldolgozó másik műből veszünk át	Eredeti mű adatai (ld. könyv, folyóirat, cikk, stb.) + a közvetítő mű adatai (ld. könyv, folyóirat, cikk, stb. oldalszám, tól-ig”) ahonnan az információt vettük.

4.5. A dolgozat formájára vonatkozó előírások

Betűméret:	Arial 11-es vagy Times Roman 12-es
Szövegformálás	1 1/2 –es sortávolság, sorkizárt szerkesztés
Margó	alsó-felső-jobb-bal 3 cm
Oldalszámozás:	alul középen
Nyomtatás:	a lapok egy oldalára
Táblázat sorszámozása:	arab számmal
Ábra, kép sorszámozása	római számmal

4.6. Borító

A **külső borítón** fel kell tüntetni:

Szakedolgozat,

a készítő neve és

a készítés éve.

A dolgozat **belső címlapján**, a borítólapon bal oldali tetején szerepel a dolgozat benyújtási helyének teljes megnevezése. (Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti Társadalomtudományi Kar). A lap közepén a dolgozat címe és alcíme, a cím alatt pár sortávot kihagyva a lap baloldalán a témavezető neve és beosztása. A cím alatt pár sort kihagyva a lap jobb oldalán a dolgozat készítőjének neve és szakja

A lap alján középen a beadás helye, ideje. (pl. Esztergom, 2014)

5. A szakdolgozat benyújtása és elbírálása

A szakdolgozatok benyújtásának határideje a tavaszi félévben április 15, az őszi félévben november 15 (Kari kieg. rend. 13.§). Ez a határidő teljesen szigorúan értelmezendő, vagyis ha valaki eddig a napig nem nyújtja be szakdolgozatát, akkor az adott félévben nem bocsátható záróvizsgára, szakzárása tehát legkevesebb egy félévet késni fog.

A szakdolgozatot akkor érdemes benyújtani, ha a hallgató vagy már megszerezte abszolutóriumát, vagy pedig a szakdolgozat benyújtásának félévében megszerzi azt (a szabályzat a korábbi benyújtást sem zárja ki, ám ekkor a hallgató még nem bocsátható záróvizsgára, tehát szakdolgozatának védésére csak későbbi félévben kerülhet sor). Benyújtáskor a hallgatónak igazolnia kell a témavezetővel folytatott rendszeres konzultációt, és csatolnia a témavezető nyilatkozatát arról, hogy a szakdolgozat benyújtásra alkalmas. (3. melléklet) **A Szakdolgozat nyilvántartólap és a szakdolgozat leadási időpontjának módosítása nem engedélyezhető.**

A szakdolgozatot két gépelt, nyomtatott példányban (egyét kötve, egyet fűzve) és elektronikus formában (névvel és a dolgozat címével ellátott, kötött példány hátoldalába beragasztott) CD-ROM-on a Tanulmányi Osztályra kell adni.

A bírálat a „Szakdolgozati bírálat” formanyomtatványon (4. melléklet) történik, ezen megtalálhatóak a bírálat szempontjai is..

Az abszolutórium bejegyzése akkor lehetséges, ha a hallgató összes tanulmányi kötelezettségének eleget tett a Karon, azaz megszerezte a diplomához szükséges kreditmennyiséget (leszámítva a szakdolgozatért járó krediteket), és elvégezte az összes kötelezően előírt szakos és nem szakos kurzust és letette az összes előírt vizsgát, kivéve a nyelvvizsgát (TVSz 172.§). Az abszolutóriumot a Tanulmányi Osztály állítja ki. Az abszolutórium megszerzése után a hallgató több kurzust nem vehet fel a Karon, azaz nem lehet több aktív féléve, viszont a továbbiakban sem tandíjat, sem egyéb költségtérítést nem fizet (leszámítva a hallgatói jogviszonyon kívüli záróvizsgára jelentkezés esetleges díját).

Fontos még, hogy 2012 óta a felsőoktatási törvény értelmében az abszolutóriumtól számított öt éven belül záróvizsgát kell tenni, különben az abszolutórium elévül.